

Veilig KINDERPLEZIER

aan boord

Tekst: Aad Huijs m.m.v. Peter van Roy. Met foto's van beiden

Voor veel Linsen-eigenaren voegt het meevaren van de (klein)kinderen een extra dimensie toe aan het vaarplezier. Wat is er leuker dan kinderen de liefde voor het water bij te brengen en – op latere leeftijd – ook het varen zelf? Het meevaren van kinderen vraagt echter ook extra aandacht en zorg. Niet in de laatste plaats voor hun eigen veiligheid.

Ook aan boord heeft elke leeftijd van (klein)kinderen een eigen charme. Voor elke leeftijd is er iets te beleven, al moeten de volwassenen zich daarvoor wel willen en kunnen aanpassen.

BABY AAN BOORD

Voor elke leeftijd weer iets anders om aan boord rekening mee te houden, zelfs voor de babyleeftijd. Een traject met veel sluizen kan de noodzakelijke babyslaapjes behoorlijk in de war schoppen. Voor het babyslaapje lijkt de voor- of achterkajuit een ideale plaats, maar bij een traject met veel sluizen waarvoor de boeg- en/of hekschroef moet worden gebruikt is dat minder ideaal. Een betere oplossing is dan de zijcabine. Het geluid van de boeg- of hekschroef wordt zelden herkend als slaapliedje.

KLEURPOTLODEN, PUZZELS EN SPELLETJES

Kinderen in de leeftijd van 2 tot pakweg 7 jaar willen onderweg vooral bezig gehouden worden. Daar waar volwassenen genieten van het voorbijtrekkende landschap, is dit voor kinderen op deze leeftijd niet automatisch het geval. Als snel komt

de vraag "Zijn we er al?". Spelletjes, boetseerklei en kleurpotloden aan boord zijn dan een must. Met de iets ouderen in deze leeftijdscategorie kunnen trouwens best spelletjes worden bedacht waarbij de omgeving wordt betrokken. "Ik zie, ik zie..." of "Wie ziet het eerst...". Maar ook daaraan komt (snel) een eind. Zeker voor deze leeftijdsgroep zijn lange vaartochten daarom minder geschikt. Twee à drie uur achterteen is al lang. Met deze kinderen bijvoorbeeld vanuit Nederland naar Berlijn (of omgekeerd) varen, is niet zo'n goed idee. Zelfs een traject van Limburg naar Zeeland kan beter in korte stukjes worden opgeknipt. Drie à vier uur varen is op 4- à 5-jarige leeftijd meer dan voldoende.

EIGEN TAKEN GEVEN

In de leeftijd vanaf een jaar of 7 ontstaat de mogelijkheid om kinderen meer bij het varen te betrekken. Bijvoorbeeld door ze simpele knopen te leren maken of bij het dagelijkse onderhoud te betrekken. Al op 5-jarige leeftijd leerde Bram van opa dat (altijd) voor vertrek het wierfilter moest worden gecheckt op verontreiniging, en ook het oliepeil van de dieselmotor. Denk maar niet dat opa

nadien ooit nog mocht wegvaren zonder die basale controle, die Bram overigens na enkele jaren geheel zelfstandig kon uitvoeren.

Het mag officieel misschien niet, maar nu Bram 9 jaar is, staat hij – met de schipper ernaast natuurlijk – soms aan het roer en ontwikkelt hij al een aardig stuurgevoel. Zijn zusje Elise van twee jaar jonger leert razendsnel knopen en helpt oma bij het aanmeren.

ZELFVERMAAK

Tieners kunnen langere trajecten aan. Actieve betrokkenheid bij het varen (taken geven, mee navigeren) voorkomt verveling. Er is onderweg zo veel te beleven wat de nieuwsgierigheid aanwakkert. Belevissen die later beslist stof worden voor verhalen op school of onder vrienden. Toch moet er vaak meer uit de kast worden getrokken om zowel hen als de volwassenen aan boord vaarplezier te bieden.

Alleen de Linszen is niet meer genoeg. Een bijbootje doet wonderen. In het begin misschien met alleen roeipanen, maar natuurlijk komt al snel de vraag naar een buitenboordmotor(tje). Als kinderen

Jong geleerd, oud gedaan. Bram leert wierfilter en oliepeil te controleren.

Veel speel- en zelfs lunchruimte in de kuip van de sedan

zeilen leuk vinden, is natuurlijk ook een optimistische ideaal vermaak. Het ogenblik waarop een kind voor het eerst autonoom roeiend of zeilend wegvaart, geeft zowel voor ouder of grootouder als voor het kind een ware kick. Dit moet natuurlijk onder goed gecontroleerde omstandigheden en met de nodige voorafgaande instructie gebeuren.

En natuurlijk komt er dan ook een tijd dat ze echt niet meer mee willen varen. Wanhoop niet: als kinderen varen in de basis niet als een verplichting maar als ultieme ontspanning hebben ervaren, komen ze vroeg of laat terug. Misschien wel met de vraag of ze je schip mogen lenen...

REGELS AAN BOORD

Wat tegenstrijdig voor de vaarmotivatie misschien, maar toch zullen ook de jonge matrozen aan boord zich voor hun eigen veiligheid en die van de overige bemanning moeten houden aan de basisregels aan boord. Door hen zal dat wellicht in eerste instantie worden gezien als onplezierige beperking. Maar een goede en herhaalde uitleg van het 'waarom' helpt echt bij de aanvaarding, zelfs bij de jongsten. Kinderen

zien vaak de eventuele gevaren niet uit zichzelf.

Natuurlijk is een goede basisregel dat kinderen vanaf de loopleeftijd totdat ze goede zwemmers zijn altijd een reddingsvest dragen. Aan boord, maar ook al op de steiger. Wat ons betreft is daar geen discussie over mogelijk, wel uitleg! Een kind dat niet kan zwemmen en in het water valt, verdwijnt direct onder water – je moet er niet aan denken!

Er zijn zeker momenten – bijvoorbeeld bij zwaar weer en/of groot open water – dat een reddingsvest alleen niet genoeg is en het aanbeveling verdient om kinderen (en soms zelfs ook volwassenen) aan te lijnen. Voor de jongsten is een goede basisregel ook: niet zonder volwassen begeleiding naar het voordek. En kinderen te leren zich steeds met één hand aan de reling vast te houden. Ook zullen kinderen moeten leren en aanvaarden dat er momenten zijn dat er even geen tijd en aandacht mogelijk is, bijvoorbeeld in een sluis. Op jongere leeftijd kan het zeker de voorkeur hebben om hen dan binnenvaren te houden. Overigens is dat ook bij beroepsschippers vaak de regel. Kinderen zouden anders makkelijk in de weg kunnen lopen.

Niet altijd realiseerbaar, maar voor de jongste kinderen aan boord zou er eigenlijk steeds een derde volwassen toezichthouder aan boord moeten zijn. In de regel is er immers actie nodig van al twee volwassenen voor bijvoorbeeld de sluispassage en aanmeren. Als dat niet kan, is het goed om in ieder geval de afspraak te maken wie van de volwassenen op enig moment de kinderen in de gaten houdt, zeker ook op de momenten dat het schip veel aandacht vraagt (aanmeren, sluis, drukke vaart).

MAAK RUIMTE

Zeker bij kinderen aan boord is een opgeruimd dek essentieel. Over losse lijnen wordt makkelijk gestruikelend, dus opbergen of opgeschoten weghangen is het devies (ook zonder kinderen aan boord natuurlijk!). Ook rondslingerend speelgoed kan de oorzaak zijn van een nare struikelpartij. Als kinderen leren hun speelgoed op te ruimen of op een bepaalde plaats te houden – zeker bij het naderen van een sluis of aanmeerplaats – helpt dat iedereen aan boord. En het voorkomt wellicht ook dat de speelgoedautootjes spontaan het water inrijden op het iets naar

Goed zo Elias, altijd één hand aan de reling

Als er op de eindbestemming maar gegraven en gezwommen kan worden

Een net langs de reling geeft met de jongsten aan boord extra zekerheid

Wie is de stuurman? Elise, Lenthe of Bram? Voordat je het beseft, vragen ze je Linssen te leen!

bak- en stuurboord hellende achterdek (van de AC).

Sowieso is bewegingsruimte aan boord ook voor de positieve vaarbeleving van kinderen belangrijk. Soms zal daarvoor zelfs het standaard Linssen-meubilair moeten wijken. Zo staat de salontafel van de Cómplíce (Grand Sturdy 40.9 sedan) inmiddels thuis op zolder, om zo meer loopruimte in de salon te hebben.

Het zal voor iedereen verschillend zijn, en elk voordeel heeft zijn nadeel. En het af en toe meevaren van (klein)kinderen is misschien niet doorslaggevend voor de keuze. Maar per saldo is in ieder geval onze ervaring dat de gelijkvloerse sedan-versie voor (jonge) kinderen aan boord geschikter is dan de AC-versie met niveauverschillen en trapjes. Het ruime achterdek van de sedan biedt ook een ruime en redelijk veilige speelplaats voor zeker ook de jongste kinderen. Op voorwaarde dat hen wordt geleerd niet staande op de bank over de kuip te hangen!

Bij de AC is er wellicht ook eerder de neiging om de reling te voorzien van een veiligheidsnet rondom. Minder fraai, maar wel effectief voor de veiligheid van de kleinsten. Denk bij de AC ook aan het dicht zetten van de ruimte tussen de achterbanken voor de toegang naar het zwemtrapje! Een eenvoudige op maat gezaagde

houten plank die aan de reling wordt geknoopt is voldoende.

WE ZIJN ERI!

Vraag Linssen-bemanningen wat er zo leuk is aan varen, en tien tegen één is het antwoord: het is het varen dat telt, en minder de bestemming. Voor volwassenen is het vaarplezier vaak eerder het varen zelf, voor kinderen is het vaak ook vooral de bestemming die telt. Daar begint voor hén het plezier. Met andere kinderen krabbetjes vangen, een hengeltje uit, varen met het bijbootje, struinen langs de waterlijn, zwemmen en zandkastelen bouwen. En op latere leeftijd wellicht ook het bezoek van een educatief en/of interactief museum.

De keuze van de bestemming is daarom met kinderen aan boord des te belangrijker. Een strand(je), speeltuin en zwembad doen wonderen. In Nederland zijn vooral in Zeeland veel geschikte jachthavens te vinden met voor 'elke leeftijd wat wils'. Sint Annaland, Bruinisse en

Roompot Marina (met bezoek aan Neeltje Jans) bijvoorbeeld. Maar ook enkele eilandjes op de Grevelingen (bijvoorbeeld Archipel) bieden (voor de jongsten) kinderplezier. Langs de Maas heeft bijvoorbeeld Leukermeer veel mogelijkheden voor kinderen om zich uit te leven. En voor wie het zeestrand als kinderideaal ziet, zou bijvoorbeeld kunnen afmeren in Katwijk of op één van de Waddeneilanden (Terschelling, Vlieland).

Ook voor de matrozen van elke leeftijd: mogelijkheden genoeg voor 'serious pleasure'!

HARTELIJK DANK

Dit artikel is tot stand gekomen dankzij medewerking van Aad Huijs en Peter van Roy. Bij allebei varen regelmatig (een) kleinkind(eren) mee, in leeftijd variërend tussen 0 en 9 jaar.

Aad en Tonny Huijs in de kuip van hun Grand Sturdy 40.9 Sedan 'Cómplíce'.

Peter en Faby van Roy in de salon van hun Grand Sturdy 40.9 AC 'Ruppasaari'.

BASISREGELS

- Een opgeruimd dek: over losse lijnen en zwerfend speelgoed struikelen (ook) kinderen
- Zolang kinderen niet kunnen zwemmen, niet alleen naar het voordek
- Leer kinderen zich steeds met één hand aan de reling vast te houden
- Gewen kinderen eraan dat er soms even geen tijd voor aandacht is
- Over het gangboord wordt niet gerend
- Spreek af wie er op de kinderen let, zeker ook als veel aandacht bij het varen nodig is (sluis, aanleggen)

REDDINGSVEST VOOR KINDEREN

Voor kleine kinderen is het dragen van een reddingsvest aan boord en op de steiger geen overbodige luxe. Bij voorkeur een vestje met goed drijfvermogen in de nek. Vanaf de leeftijd van 4 jaar kan gebruik worden gemaakt van het aanbod van automatisch opblaasbare reddingsvesten voor kinderen, die gedurende meerdere jaren kunnen gedragen kunnen worden. Voor kinderen bieden de 150N reddingsvesten voldoende drijvend vermogen om het kind, ook met zwaarweerkleding aan, op de rug te draaien als het in het water zou vallen (voor volwassenen is in dit geval een 275N vest vereist). Bij zwaar weer kan preventief een lifeline aan het reddingsvest worden geklikt.

KLEDING

Kinderen koelen snel af, maar merken dat zelf pas laat. Zeker voor kinderen is daarom goede wind- en regendichte kleding essentieel. Geen kleding met strikken en losse zakjes, daar kunnen ze achter blijven haken. Ook goede antislipschoenen zijn belangrijk.